

VIỆN KIỂM SÁT NHÂN DÂN
CẤP CAO TẠI HÀ NỘI

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh Phúc

Số: 13 /TB-VC1-KDTM

Hà Nội, ngày 06 tháng 4 năm 2021

VIỆN KSND TỈNH PHÚ THỌ
CÔNG VĂN ĐẾN
Số: 88
Ngày 11 tháng 4 năm 2021

THÔNG BÁO RÚT KINH NGHIỆM

Về xử lý tài sản thế chấp là tài sản chung của vợ chồng

Thông qua công tác kiểm sát xét xử giám đốc thẩm vụ án kinh doanh thương mại “Tranh chấp hợp đồng tín dụng” giữa Nguyên đơn Ngân hàng TMCP C và Bị đơn bà Vũ Mai P, Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội nhận thấy Tòa án cấp sơ thẩm và cấp phúc thẩm có sai sót trong việc xử lý tài sản thế chấp là tài sản chung của vợ chồng, cần thông báo để rút kinh nghiệm.

Nội dung vụ việc:

Ngày 01/9/2011, Bà Vũ Mai P – hộ kinh doanh cá thể (có địa điểm kinh doanh tại huyện A, tỉnh T) đã kí Hợp đồng tín dụng với Ngân hàng TMCP C và các Phụ lục Hợp đồng để vay 10.000.000.000 đồng, sử dụng vào mục đích phục vụ sản xuất kinh doanh vật liệu điện, đồ điện, điện tử, điện lạnh của bà P. Trong các tài sản thế chấp để bảo đảm cho khoản vay nêu trên có:

Xe ô tô tải, nhãn hiệu HYUNDAI biển số đăng ký 30S - 6812 do Công an tỉnh H cấp ngày 17/7/2009; xe ô tô 4 chỗ nhãn hiệu HYUNDAI biển số đăng ký 30T -2173 do Công an tỉnh H cấp ngày 24/8/2009 đều mang tên bà Vũ Thị L. Việc thế chấp theo các hợp đồng thế chấp tài sản số 2200099023/02/HĐTC ngày 27/9/2009 và số 2200099023/03/HĐTC ngày 26/8/2009 được ký kết giữa bên thế chấp là bà L với bên nhận thế chấp là Ngân hàng và bên vay là bà Vũ Mai P. Các hợp đồng thế chấp tài sản nêu trên có công chứng và đăng ký giao dịch bảo đảm theo quy định.

Quá trình thực hiện Hợp đồng tín dụng, bà P vi phạm nghĩa vụ trả nợ nên Ngân hàng khởi kiện đề nghị Tòa án yêu cầu bà P phải trả toàn bộ số nợ gốc và lãi. Trường hợp bà P không thực hiện nghĩa vụ trả nợ thì Ngân hàng được quyền đề nghị cơ quan có thẩm quyền thi hành án tiến hành kê biên bán tài sản bảo đảm để thu hồi nợ theo quy định của pháp luật.

Bản án sơ thẩm số 01/2016/KDTM-ST ngày 26/5/2016 của Tòa án nhân dân huyện A và Bản án phúc thẩm số 02/2017/KDTM-PT ngày Tòa án nhân dân tỉnh T đã quyết định: Buộc bà Vũ Mai P phải có trách nhiệm thanh toán Ngân hàng TMCP C số tiền 16.763.541.291 đồng. Trong đó: Nợ gốc: 9.790.000.000 đồng và nợ lãi tính đến ngày 26/5/2016 là 6.973.541.291 đồng... Trong trường hợp bà P không trả được nợ, Ngân hàng có quyền đề nghị cơ quan thi hành án xử lý các tài sản thế chấp để thu hồi nợ.

Những vấn đề cần rút kinh nghiệm:

Đối với tài sản bảo đảm là 02 xe ô tô mang tên bà Vũ Thị L. Theo lời khai của bà L và ông T thì ông bà là vợ chồng, có đăng ký kết hôn năm 2000 tại UBND phường C, thành phố B, tỉnh B. Hai chiếc xe ô tô bà L thế chấp cho Ngân hàng được hình thành trong thời kì hôn nhân là tài sản chung của vợ chồng bà L, ông T. Việc bà L tự ý định đoạt 02 xe ô tô nêu trên mà không cho ông T biết, không có sự đồng ý của ông T là vi phạm Điều 28 Luật Hôn nhân và gia đình năm 2000 và Điều 219 Bộ luật Dân sự năm 2005 (quyền định đoạt tài sản chung).

Bản án sơ thẩm và Bản án phúc thẩm đều nhận định: Giấy đăng ký xe đứng tên bà L nên bà L được toàn quyền thế chấp tài sản. Từ đó xác định các Hợp đồng thế chấp đối với 02 chiếc xe ô tô có hiệu lực và xử lý tài sản thế chấp này là không đúng quy định của pháp luật về chế độ tài sản chung của vợ chồng, ảnh hưởng đến quyền và lợi ích hợp pháp của ông T.

Mặc dù trong phần nhận định của Bản án sơ thẩm có nêu "Ông T vẫn được đảm bảo giá trị phần tài sản đối với hai chiếc xe ô tô trên của ông T khi ông T có yêu cầu theo quy định tại Điều 74 Luật Thi hành án dân sự" nhưng nội dung này không được ghi nhận cụ thể tại phần Quyết định của Bản án sơ thẩm nên không ràng buộc trách nhiệm, không đảm bảo được quyền lợi của ông T. Vì vậy, Ủy ban Thẩm phán Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội đã chấp nhận kháng nghị của Chánh án Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội, hủy một phần Bản án phúc thẩm và Bản án sơ thẩm nêu trên về phần xử lý tài sản thế chấp là 02 xe ô tô mang tên bà Vũ Thị L., giao hồ sơ vụ án cho Tòa án cấp sơ thẩm giải quyết lại theo quy định của pháp luật.

Vậy, Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội thông báo để các Viện kiểm sát nhân dân tỉnh, thành phố trong khu vực nghiên cứu, rút kinh nghiệm, nâng cao chất lượng công tác kiểm sát việc giải quyết các vụ án kinh doanh thương mại. *etc*

Nơi nhận:

- VKSND 28 tỉnh, thành phố khu vực phía Bắc;
- Vụ 10, VC2, VC3, VP-VKSNDTC;
- Các Viện: 1, 2, 3, 4 và VP - VC1;
- Lãnh đạo VC1;
- Lưu: VT, HSKS, V4.

KT. VIỆN TRƯỞNG
PHÓ VIỆN TRƯỞNG

Phạm Thị Minh Yến